

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 25 februari 1921 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anvisande av medel för inköp av inventarier för postverkets behov. (4:e avd.)

1:o) I den till riksdagen den 7 januari 1921 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under år 1922 har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen under rubrik »utgifter för kapitalökning: bil. 1» fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag, punkt 1, föreslagit riksdagen att för inköp av inventarier för postverkets behov för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet sid. 6—10.

Av generalpoststyrelsen hade behovet av anslagsmedel för ifrågasvarande ändamål uppskattats till 1,500,000 kronor för vardera av åren 1921 och 1922, och hade styrelsen i enlighet härmed hemställt, dels att å 1922 års riksstat måtte beviljas anslag med detta belopp, dels ock att å 1921 års tilläggsstat måtte anvisas, utöver å detta års riksstat redan beviljat belopp av 700,000 kronor, ytterligare 800,000 kronor.

Uti de av generalpoststyrelsen sålunda äskade beloppen har departementschefen på anförda skäl ansett sig böra företaga nedsättning till 1,000,000 kronor för år 1922, respektive 600,000 kronor å årets tilläggsstat.

Förutsatt att anslaget å 1922 års riksstat begränsades till ovan angivna belopp, 1,000,000 kronor, skulle med iakttagande av den minskning å olika poster, som härav nödvändiggjordes, nämnda summa enligt från generalpoststyrelsen införskaffad utredning komma att fördela sig på ungefärligen följande sätt:

Centralupphandling genom postverkets persedelförråd	kronor	150,000: —
Nyttillverkning å postverkets verkstad	»	150,000: —
Upphandling genom distrikts- och lokalförvaltningarna av sådana möbler och inventarier, som icke tillhandahållas genom persedelförrådet eller tillverkas av verkstaden	»	250,000: —
Inköp av räkne-, skriv- och bokföringsmaskiner	»	75,000: —
Inköp av automobiler och motorcyklar	»	225,000: —
Inköp av maskiner för verkstaden, tryckeriet och bokbinderiet	»	100,000: —
Inköp av andra inventarier än här ovan nämnts samt för oförutsedda utgifter	»	50,000: —
<hr/>		
Summa kronor		1,000,000: —

Den plan, som under liknande förutsättning uppgjorts för fördelningen av det belopp utav 1,300,000 kronor, som sammanlagt skulle stå till förfogande för år 1921, upptager följande poster:

Centralupphandling genom postverkets persedelförråd	kronor	125,000: —
Nyttillverkning å postverkets verkstad	»	135,000: —
Upphandling genom distrikts- och lokalförvaltningarna	»	240,000: —
Inköp av stämpel-, skriv- och räknemaskiner ävensom elektriska bokföringsmaskiner	»	65,000: —
Inköp av revisionsmaskiner	»	340,000: —
Inköp av tryckerimaskiner	»	210,000: —
därav omkring 100,000 kronor utgöra beräknad kostnad för en större rotationspress samt återstoden erfordras för anskaffning av vissa smärre kompletteringsmaskiner.		
Inköp av automobiler och motorcyklar	»	185,000: —
<hr/>		
Summa kronor		1,300,000: —

Utskottets
yttrande.

För år 1920 uppgingo anslagen för ifrågavarande ändamål till sammanlagt 700,000 kronor, varav 400,000 kronor anvisats å nämnda års tilläggsstat. Särskilt i jämförelse därmed innebär vad som nu äskats en ökning i anslagskraven, som under rådande ekonomiska läge icke oavkortad torde kunna tillgodoses. Med hänsyn å andra sidan till de upplysningar, som utskottet vid företagen granskning av de olika anslagsposterna inhämtat rörande de olägenheter, vilka i åtskilliga avseenden

skulle uppkomma, om nyanskaffningen av inventarier måste i mera omfattande grad tillbakasättas, har utskottet funnit sig icke kunna föreslå någon alltför stark nedsättning i de av Kungl. Maj:t äskade beloppen. Utskottet har emellertid ansett, att det på 1922 års riksstat begärda anslagsbeloppet, 1,000,000 kronor, bör kunna nedsättas till 800,000 kronor.

Därjämte har utskottet av särskild anledning ansett det för år 1921 begärda tilläggsanslaget böra nedsättas från 600,000 till 500,000 kronor, och får utskottet i avseende därå anföra följande:

Av de medel, som komme att stå till förfogande för innevarande år, skulle, såsom av den ovan lämnade redogörelsen framgår, ett belopp av omkring 100,000 kronor disponeras för inköp av en större rotationspress till postverkets tryckeri. För att denna nya press, vilken är avsedd att inköpas från utlandet, skall kunna rationellt utnyttjas, erfordras genomförande av en tillika planerad betydande utvidgning av postverkets tryckerirörelse, så att denna komme att omfatta utförandet icke blott av postverkets eget tryck utan jämväl i viss utsträckning av de övriga affärsdrivande verkens.

Med hänsyn särskilt till den rådande depressionen inom industrien, vilkens verkningar sträckt sig även till tryckerifacket, synes kunna ifrågasättas lämpligheten av att genom en sådan omläggning av sättet för anskaffningen av detta tryck, vilket hittills i stor utsträckning levererats av enskilda tryckerier, ytterligare förminska dessas möjligheter att uppehålla driften.

Uppmärksammas må ock, hurusom hela det invecklade problemet om anskaffningen av statens tryck i allmänhet alltjämt är olöst och beroende på fortsatt utredning, och även om därvid frågan om sättet för tillgodoseende av det inom de olika ämbetsverken föreliggande behovet av blanketter — vilket vid postverket och jämväl statens järnvägar är så stort, att detta enligt generalpoststyrelsens mening motiverar anskaffningen av en rotationspress till postverkets tryckeri — i viss mån ansetts fristående från övriga hithörande spörsmål, torde det icke utan skäl kunna befaras, att ett bifall till generalpoststyrelsens förvarande förslag skulle kunna komma att innebära ett föregripande av en rationell lösning av själva huvudfrågan.

Den planerade utvidgningen av postverkets tryckerirörelse bör således enligt utskottets mening icke nu komma till stånd. Vid sådant förhållande har utskottet funnit medel till anskaffande av ovannämnda rotationspress icke böra ställas till förfogande.

Vid bifall till vad utskottet sålunda anfört skulle nu av riksdagen komma att anvisas å 1922 års riksstat 800,000 kronor och å tilläggsstat för år 1921 500,000 kronor.

I fråga om sättet för täckande av ifrågavarande anslag har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att desamma finge utgå av lånemedel. Mot ett sådant förfaringssätt, vilket står i överensstämmelse med den praxis, som under de senaste åren i förevarande hänseende tillämpats, har utskottet intet att erinra.

Under återopande av vad sålunda anförts, får utskottet nu hemställa,

att riksdagen må för inköp av *inventarier för postverkets behov* för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 800,000 kronor att utgå av lånemedel.

2:o) I den till riksdagen den 7 januari 1921 avlätna propositionen, nr 2, med förslag till tilläggsstat till riksstaten för år 1921 har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen under rubrik »utgifter för kapitalökning: bil. 1:1921 års tilläggsstat» fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden nämnda dag (punkt 1), föreslagit riksdagen att för inköp av inventarier för postverkets behov på tilläggsstat för år 1921 anvisa ett reservationsanslag av 600,000 kronor.

I överensstämmelse med vad utskottet härovan anført, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för inköp av *inventarier för postverkets behov* på tilläggsstat för år 1921 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor, att utgå av lånemedel.

Stockholm den 25 februari 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, Ollas A. Ericsson, N. A. Nilsson, H. F. Lamm, J. Nilsson i Skottlandshus, H. M. Bäckström, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. Bergqvist, J. Jeansson och J. Nilsson i Malmö samt

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, A. Wiklund, J. Jönsson i Revinge, O. H:son Waldén, C. R. Jansson i Falun, L. J. Carlsson-Frosterud, S. E. J. Låbeck, W. Bäckström, O. Osberg, K. A. Westman och J. D. Norman.

Reservation

vid punkt 1:o) av herr A. Anderson i Råstock.